

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4Tos/77/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121010412
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Mikluš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6121010412.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Mikluš a sudcov JUDr. Ľubomíra Bušíka, PhD. a JUDr. Mária Šuleja, v trestnej veci odsúdeného X. V. za pokračovací zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. c) Tr. zák., na neverejnom zasadnutí dňa 2. septembra 2021, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7PP/17/2021 zo dňa 29. júna 2021, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť odsúdeného X. V.

z a m i e t a .

odôvodnenie:

Uznesením sp. zn. 7PP/17/2021 zo dňa 29. júna 2021 senát Okresného súdu Banská Bystrica podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák. zamietol žiadosť ods. X. V. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 3T/119/2016 zo dňa 28.11.2018.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí konanom dňa 29.06.2021 sťažnosť, ktorú písomne doplnil jednak vlastným podaním doručeným prvostupňovému súdu dňa 23.07.2021, ako aj prostredníctvom svojho obhajcu podaním doručeným okresnému súdu dňa 06.08.2021. V sťažnosti v podstate uviedol, že vo výkone trestu pracuje, pričom bol aj disciplinárne odmenený. Kontaktuje sa s rodinou a po prepustení z výkonu trestu sa chce venovať svojej dcére, ktorá ho potrebuje. Prehodnotil svoje životné priority a mal za to, že sa napravil aj bez toho, aby musel vo výkone trestu participovať na prednáškach alebo sa zapájať do kvízov, ktoré organizujú odsúdení. Nesúhlasil s názorom súde, že trestná minulosť by mala akokoľvek naznačovať jeho budúce správanie po jeho podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Akákoľvek jeho trestná minulosť bola zohľadnená pri ukladaní trestu odňatia slobody. Hodnotenie jeho osoby podľa predchádzajúceho správania preto považuje za duplicitné zohľadňovanie prítiažujúcich skutočností, za ktoré už odsúdený nesie zodpovednosť v podobe nepodmieneného trestu. Akcentoval, že z hodnotenia ústavu vyplýva, že odsúdený bol odporučený na podmienené prepustenie s dohľadom. Mal za to, že súd nehodnotil správu ÚVTOS ako celok, ale zameral sa len na negatíva z neho vyplývajúce, napriek tomu, že počas ďalšieho výkonu trestu preukázal svoju nápravu. Akcentoval, že počas výkonu trestu bol pracovne zaradený, pričom aj v prípade jeho podmieneného prepustenia na slobodu má prísľub zamestnania, ako aj ubytovania u svojej matky. Na základe uvedeného navrhol, aby krajský súd podmienené prepustil odsúdeného na slobodu, s uložením skúšobnej doby, so stanovením dohľadu probačného a mediačného úradníka, prípadne s uložením iných obmedzení a povinností alebo kontroly technickými prostriedkami. Podľa § 192 ods. 1/ Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Po postupe v zmysle uvedeného ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nebola dôvodne podaná, pretože u neho neboli splnené zákonné podmienky vyžadované ustanovením § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. na jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Odsúdený X. V. vykonáva v súčasnosti spoločný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky a 4 mesiace, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 3T/119/2016 zo dňa 28.11.2018, právoplatným dňa 13.03.2019. Na výkon tohto trestu bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák. súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Okresný súd, pri dôslednom dodržaní procesného postupu a rešpektovaní práva odsúdeného na obhajobu, rozhodol na verejnom zasadnutí v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania. V tomto smere vykonané dôkazy správne vyhodnotil, a to jednotlivo, ako aj v ich súhrne, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá všetkým hľadiskám obsiahnutým v ust. § 176 ods. 2/ Tr. por., prejednávanejmu prípadu venoval náležitú pozornosť a nemožno mu v tomto smere nič vyčítať. Stručne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia napadnutého uznesenie je zároveň zistiteľné, akými právnymi úvahami sa prvostupňový súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona.

Krajský súd v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie uznesenia okresným súdom na strane 3 a 4. Na tomto mieste nadriadený súd pripomína, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu, a preto nadriadený súd v podrobnostiach poukazuje na dostatočné odôvodnenie uznesenia súdu prvého stupňa, ktoré si v plnom rozsahu osvojuje.

V širších súvislostiach krajský súd poukazuje na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok vo veci Helle v. Fínsko z 19.12.1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59-60). Predpokladom tohto postupu je splnenie podmienky založenej na zistení, že samotné rozhodnutie podriadeného súdu možno pokladať za dostatočne odôvodnené (Boldea v. Romania, rozsudok z 15.2.2017 k sťažnosti č. 19997/02, § 33; Hirvisaari v. Finland, rozsudok z 27.9.2001 k sťažnosti č. 49684/99, § 31, § 33).

Krajský súd navyše uvádza, že pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení, vychádzajúc z ust. § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák., musí súd zhodnotiť konanie odsúdeného pred spáchaním trestného činu, jeho správanie vo výkone trestu odňatia slobody a zároveň reálne zhodnotiť predpoklad, či v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva. Pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je nutné, aby odsúdený kumulatívne splnil dve podmienky. Formálnu - vykonal trest v zákonom stanovenej dobe a materiálnu - plnením svojich povinností preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Formálnu podmienku pre podmiennečné prepustenie odsúdený splnil po vykonaní dvoch tretín uloženého trestu, a to 4.12.2020.

Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tieto podľa zistení krajského súdu neboli v celom rozsahu splnené, keďže odsúdený síce počas výkonu trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, o čom svedčia najmä dve udelené disciplinárne odmeny, avšak v súčasnosti od neho nie je možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Očakávanie, že odsúdený povedie riadny život, ako jedna z materiálnych podmienok podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia vo výkone trestu, ale aj jeho predchádzajúceho spôsobu života, vrátane jeho trestnej činnosti, možností jeho nápravy a osobných pomerov, a tiež je potrebné prihliadnuť aj na účel trestu. Pokiaľ ide o materiálnu podmienku na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, teda očakávanie, že odsúdený povedie riadny život tak, túto súd objasňuje a skúma komplexnejšie, posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie v ktorom žil, celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktoré je vo výkone trestu s jediným cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu, povedie riadny život t.j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Materiálnou podmienkou možnosti očakávania, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život v zmysle § 66 odsek 1 Trestného zákona je potrebné i v prípade uvedeného v bode 1/ skúmať aj pri zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného vrátane jeho skorších odsúdení (R 5/2017).

Aj podľa zistení krajského súdu je ďalší výkon trestu odňatia slobody odsúdeným potrebný, a to predovšetkým z toho dôvodu, aby bol naplnený reálny predpoklad, že v budúcnosti povedie riadny život. Z odpisu registra trestov odsúdeného totiž vyplýva, že tento sa v minulosti dostal opakovane do rozporu so zákonom, a to za rôznorodú, prevažne úmyselnú trestnú činnosť (odsúdený má až 12 záznamov v odpise registra trestov). Doposiaľ uložené tresty sa u neho evidentne minuli účinkom a nevzal si z nich žiadne ponaučenie, keďže s odstupom času doposiaľ vždy pokračoval v páchaní ďalšej trestnej činnosti, a to aj počas skúšobnej doby podmieneného odsúdenia, v dôsledku čoho mu bol výkon trestu nariadený. Navyše aktuálne vykonáva trest v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, čo tiež zodpovedá stavu jeho prevýchovy. Z predchádzajúceho života odsúdeného teda možno vyvodíť, že jeho sklony k porušovaniu zákona a k páchaniu trestnej činnosti nateraz prevyšujú nad ochotou žiť riadny a slušný život, keď možno konštatovať, že doposiaľ uložené tresty sa u neho evidentne minuli účinkom a nevzal si z nich žiadne ponaučenie, keďže s odstupom času doposiaľ vždy pokračoval v páchaní ďalšej trestnej činnosti.

Síce zo záverov hodnotenia ústavu vyplýva, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a ústav ho odporučil na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody s dohľadom, však krajský súd v zhode s úsudkom okresného súdu konštatuje, že práve s poukazom na predchádzajúcu trestnú minulosť odsúdeného z ktorej vyplýva, že pred nástupom do výkonu trestu opakovane páchal trestnú činnosť a aktuálne vykonáva trest odňatia slobody za závažnú trestnú činnosť, sa ani krajský súd nestotožnil so záverom hodnotenia ústavu, keďže nie je splnená podmienka budúceho vedenia riadneho života. V prípade odsúdeného ide o kriminálne narušenejšiu osobu, u ktorej podľa úsudku krajského súdu nedošlo k náprave po vykonaní ostatných trestov. Uvedené skutočnosti nesvedčia o dostatočnom vnútornom prerode odsúdeného v tom zmysle, že by preukázal polepšenie a bolo by od neho dôvodné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Krajský súd pritom zdôrazňuje, že na podmienené prepustenie z výkonu trestu neexistuje „právny nárok“ a jeho zmyslom nie je to, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom na všetky okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život, a že tu nie je pre spoločnosť príliš vysoké riziko recidívy.

Z uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru, že odsúdený síce počas výkonu trestu preukázal polepšenie, o čom svedčí kladné hodnotenie jeho správania ústavom na výkon trestu, avšak v súčasnosti nie je možné vysloviť predpoklad, že v budúcnosti povedie riadny život, preto je u neho ďalší výkon trestu dôvodný.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

S poukazom na uvedené skutočnosti preto senát krajského súdu sťažnosť odsúdeného v súlade s citovaným ustanovením zamietol ako nedôvodnú.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 163 ods. 4 Tr. por. v spojení s § 180 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.